

I de l'Eivissa hippy, què en queda?

A principi dels anys setanta, Eivissa va ser el paradís hippy de tot el món. Aquells joves romàntics i pacifistes de cabells llargs (“es peluts”, com eren coneguts a l'illa) procedien dels països europeus, i també hi havia desertors de la guerra de Vietnam, activistes del maig del 68, fills de famílies benestants que volien escapar d'aquest món... Era habitual veure'ls pels camps de l'illa, conduint vehicles que semblaven trets del desballestador, o bé pels carrers de la ciutat, amb un senalló on portaven els seus pocs queviures, vestits amb texans de cama ampla i una camisa desgastada. Tots sols o formant comunes, arribaren a ser tan nombrosos que convertiren Eivissa en l'illa dels hippies.

Què en queda avui, de tot això? L'illa, en menys de trenta anys, ha passat

Mercats artesanals, locals d'oci i iniciatives naturistes mantenen l'Eivissa alternativa a les discoteques.

de ser el refugi dels “fills de les flors”, dels idealistes barbuts, dels somiadors que, com a molt, fumaven marihuana, a convertir-se en una macrodiscoteca que no descansa en tot l'estiu. Avui, Eivissa allotja famosos de tota casta, que serveixen per a omplir programes del cor en totes les cadenes televisives de l'estat i d'Europa. Però també és el

paradís de la bogeria que imposa una massificació de turisme barat, basat en l'alcohol i en les pastilles sintètiques, que provoquen el col·lapse del servei d'urgències de l'hospital de Can Mises tots els dies. Això, durant l'estiu. Perquè durant l'hivern, la destrucció ecològica pren el relleu a les notícies que genera l'illa. Les obres de les autopistes de sis carrils d'amplada continuen a tot ritme, malgrat les protestes. I també continua sense fre la urbanització del litoral.

I, enmig d'això, encara subsisteixen espais que conserven, en ple estiu i també en l'hivern, l'atmosfera dels hippies. Els autèntics “peluts” dels anys setanta ja han desaparegut, però encara persisteix una legió d'artistes, artesans, bohemis i personatges de tota mena que presenten un aspecte ben

semblant, fan unes activitats també properes a les dels hippies i, en molts casos, viuen com ells. Tot això es pot veure encara en determinats indrets de l'illa que no solament resisteixen la pressió del turisme discotequer, sinó que fins i tot semblen estar en procés d'expansió.

El Mercadet Hippy (així s'anomena) des Canar, al municipi de Santa Eulària, aplega encara avui dia, tots els dimecres, al voltant de 600 venedors que ofereixen als turistes i visitants tot de mercaderies. L'ambient multicolor i cosmopolita del mercat és hereu directe d'aquells personatges que el fundaren en els anys setanta. Aleshores, uns quants "peluts" s'hi instal·laren espontàniament per a vendre les seues artesanies, que fabricaven amb les seues pròpies mans. Amb el pas del temps, el mercat des Canar va anar creixent i creixent, i avui s'ha convertit en un punt de referència de l'altra Eivissa. Figures de ceràmica, pell, aliments naturals, bijuteria, roba informal... de tot es pot trobar en aquest ampli espai que ocupa una esplanada d'uns quants milenars de metres quadrats, a l'aire lliure.

Hazel Morgan, nascuda a Gran Bretanya i que viu a Eivissa des de fa dècades, és una de les venedores veteranes del mercat des Canar. Allà, des de fa anys, hi ven peces de ceràmica fetes per ella mateixa. Però Morgan es mostra preocupada per l'evolució d'aquest indret. "Al principi –afirma– això era un veritable mercat artesà, perquè la gent feia amb les seues mans allò que venia, com faig jo." Ara, en canvi, "gairebé tot es porta ja fabricat des de fora d'Eivissa, i queden molt pocs artesans de veritat". A més, "és fàcil veure llocs de venda de rellotges mesclats amb parades d'artesanía, i això és una cosa que no agrada a ningú", afegeix.

També la massificació i l'artificialització sembla haver arribat aquí. "Els que fan el vertader negoci són els propietaris dels bars i restaurants que hi ha al costat, o els operadors turístics que porten els visitants en autocar", diu Morgan.

Las Dalias, quarter general hippy. També a Santa Eulària, concretament a la carretera de Sant Carles, a només un quilòmetre abans del poble,

Las Dalias és el reducte hippie més genuí de l'illa. Els dissabtes el local es converteix en un enorme mercat artesanal sota una atmosfera oriental, colorista i diversa

hi ha un altre dels reductes hippies d'Eivissa, aquest considerat més autèntic i genuí que el mercat des Canar. Es tracta de Las Dalias. Aquest local és en sentit estricte un bar-restaurant freqüentat tant per pagesos com per "forasters" i estrangers. Però quan arriba el dissabte, tot l'entorn de l'edifici, enmig del camp, es converteix en un enorme mercat artesanal, on s'instal·len vora 300 venedors, amb una gran proporció d'autèntics artesans que ofereixen roba de teixits naturals, instruments musicals exòtics, bijuteria, suc de fruita, fragàncies envasades o per cremar... tot sota una atmosfera predominantment oriental, enormement colorista i diversa. Gairebé tots els venedors que es posen darrere les tauletes amb les seues mercaderies són estrangers establerts a l'illa, on hi viuen tot l'any de manera discreta, lliurats a les seues creacions artístiques.

Centenars de persones hi acudeixen i a la carretera s'hi solen formar llargues cues de cotxes. Las Dalias es converteix aquests dies en un formiguer humà que recorre totes les zones de venda, situades tant a l'exterior com a l'interior de l'edificació.

Els dimecres, a més, hi ha l'anomenat "Namasté" (salutació hindú), que consisteix en un festival musical nocturn, a la llum de les estrelles. Cantants i grups ofereixen música en viu, amb algunes danses exòtiques, mentre el públic, assegut a terra, gaudeix de begudes o de la conversa. Tot i que es tracta d'un negoci estrictament comer-

cial, l'ambient de tranquil·litat i autenticitat contrasta enormement amb l'es-tridència que, a pocs quilòmetres d'aquí, s'escampa per l'illa.

Joan Marí, el propietari de l'establiment, recorda que va ser fundat l'any 1954 pel seu pare, com a simple bar de carretera. "Poc després s'hi va instal·lar a la part de darrere una sala de ball. L'èxit va ser tan gran que el capellà de Sant Carles va començar a projectar pel·lícules a la parròquia per tal de retenir el seus fidels, però aquests preferien les diversions que oferíem aquí", afirma el propietari. Però va ser en els anys setanta quan el local adquirí fama. Llavors començaren a anar-hi els hippies. Marí recorda que el mateix cantant jamaicà Bob Marley, el rei del reggae, acompanyat del seu seguici, va sopar en aquestes taules, deixant una "atmosfera" inoblidable. Judas Priest, Stan Webb, Sham 69 o Nina Hagen han passat també per Las Dalias.

"Lliure de politiqueries i religions, Las Dalias és una invitació a viure junts en tolerància i creativitat, llibertat i amor", proclama la pàgina web d'aquest local.

La 'comuna' de La Casita Verde.

Però una de les experiències més properes a la vida hippie que encara es pot trobar a Eivissa és la comunitat rural anomenada Corazón Verde-Green Heart, que rep visites públiques per a la recaptació de fons. Es tracta d'una antiga casa pagesa (La Casita Verde), di-

Els autèntics "peluts" del anys setanta ja han desaparegut, però encara persisteix una legió d'artistes, artesans, bohemis i personatges de tota mena que presenten un aspecte ben semblant

Els autèntics artesans encara ofereixen als mercats roba de teixits naturals, instruments musicals exòtics, bijuteria, suc de fruita, fragàncies envasades o per cremar. La majoria d'ells són estrangers establerts a l'illa, on viuen tot l'any de manera discreta.

rigida per Chris Dews, situada enmig d'un paratge rural privilegiat, al municipi de Sant Josep. Es tracta del més semblant a una comuna que es pot trobar avui dia, ja que tot funciona sota una espècie de sistema autogestionari, en què cadascú ha de responsabilitzar-se d'una part del funcionament de la

colònia, que ofereix serveis al públic, com biblioteca de segona mà, cuina i restaurant, recollida d'ametlles i garroves, eliminació ecològica de residus en un lavabo sense aigua, reciclatge...

En La Casita Verde hi estan implicades 22 persones, de les quals només una procedeix de l'estat espanyol (hi

Les postes de sol que congreguen cada estiu milers de turistes són part de la seqüela d'aquell esperit

ha nord-americans, alemanys, francesos, costarriquenys, pakistanesos...). Alguns treballen gratuïtament, mentre que d'altres "s'impliquen en una espècie de relació simbiòtica, intercanviant el seu temps i el seu esforç per menjar i allotjament", afirma Chris Dews, un londinenc que ja frega els cinquanta anys i que exerceix de 'guru' de Corazón Verde. La paraula "simbiosi" sembla la clau del grup, perquè els seus dirigents el defineixen com "una granja de projectes per promoure la relació simbiòtica entre la tradició cultural, les tecnologies de la informació i el desenvolupament ecològic sostenible".

El projecte més immediat d'aquesta pintoresca organització és la fabricació de 1.000 litres de suc de garrova, una feina per a la qual demanen ajuda a tots els interessats a participar en la recollida d'aquest llegum en els camps veïns.

Hi ha més llocs a Eivissa on d'alguna manera es recrea un ambient semblant al hippisme en l'època actual. De mercats artesanals sota aquesta influència n'hi ha en altres llocs de l'illa, i també a Formentera, com és el cas del de la Mola, cada vegada més gran i freqüentat. En aquesta última illa hi ha encara bars i tasques amb un clima de "peluts" molt preuat encara per la gent.

A Eivissa, les postes de sol que congreguen cada dia d'estiu milers de turistes a ses Variades (Sant Antoni) o al bar Kumaras, ubicat igualment a aquesta badia, són també part de la seqüela melancòlica d'aquell esperit indòmit i autèntic que tant la va caracteritzar fa temps. Es l'Eivissa que es resisteix a morir i que aguanta sota l'allau dels *after-hours*.

Joan Lluís Ferrer